

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

KINDERDAGVERBLIJF DIKKIE DIK

kinderdagverblijf

Dikkie Dik

september 2019

Inhoudsopgave:

1. Kinderopvang met karakter	3
2. Visie op opvoeden	6
3. Emotionele veiligheid	8
4. Ontwikkelen van persoonlijke competenties	13
5. Ontwikkelen sociale competenties	16
6. Waarden en normen	18
7. Samenwerking met anderen	20
8. Praktische informatie	23
9. Tot slot en toekomst	25
10. BIJLAGE: DRIE UURSREGELING.....	26

1. Kinderopvang met karakter

Dit is het pedagogisch beleidsplan van kinderdagverblijf Dikkie Dik. Dikkie Dik is opgericht in 1987 en is gehuisvest in een statig en mooi gebouw aan de rand van het Amsterdamse centrum, in de Nieuwe Kerkstraat. Het gebouw is ruim en licht en heeft een mooie beschutte buitenspeelplaats.

We zijn onderdeel van IJsterk Kinderdagverblijven. Ieder kinderdagverblijf heeft naast het overkoepelende beleid een eigen pedagogisch beleidsplan. Hierin wordt de voor het kinderdagverblijf kenmerkende visie op de omgang met kinderen beschreven; de pedagogische inspiratiebronnen en hoe de "eigen" cultuur zich uit in het dagelijks pedagogisch handelen.

"Kinderopvang met Karakter" staat voor de zes basis criteria waar alle IJsterk Kinderdagverblijven aan voldoen. Bij Dikkie Dik vullen wij dat als volgt in:

a. Krachtig pedagogisch concept

Bij Dikkie Dik hebben we door de jaren heen onze eigen pedagogische werkwijze ontwikkeld, waar ontwikkeling van het kind op allerlei gebieden tot een zelfstandig functionerend mens in onze samenleving centraal staat. Bij de babygroepen laten we ons inspireren door de pedagogiek van Emmi Pikler en bij de peutergroepen gaan we uit van ontwikkelingsgericht werken en laten we ons inspireren door de visie van Reggio Emilia betreft de creativiteit en het documenteren. Binnen onze werkwijze is de interactie en actief luisteren naar kinderen de rode draad in onze omgang met de kinderen.

b. Boordevol activiteiten; creativiteit, kunst, muziek, bewegen en theater

De ervaring en belevingswereld van het kind is ons uitgangspunt bij het activiteiten aanbod. We richten ons op wat er leeft onder de kinderen en stemmen de activiteiten daarop af.

Dikkie Dik heeft een atelier, waarin we kinderen stimuleren tot het creëren van hun eigen kinderkunst. Wekelijks werken wij in kleine groepjes en doen we allerlei creatieve activiteiten onder begeleiding van onze creatieve pedagogisch medewerker.

Een aantal keren per jaar bieden we de kinderen 'Muziek met Jonge Kinderen' aan. Dit is gebaseerd op de methode 'Muziek op Schoot (MoS)' en wordt gegeven door een MoS docente. Samen met de pedagogisch medewerkers stimuleren we de kinderen om mee te doen via liedjes en activiteiten die afgestemd zijn op de leefwereld van de kinderen. Loop en dans activiteiten, gebaren, ritme, herkennen van klanken, mee en nadoen staan centraal in de lessen.

In 2016 zijn de pedagogisch medewerkers getraind en begeleid door een deskundige en ervaren docent van Aapjeskooi, een bedrijf gespecialiseerd in gymnastiek en danslessen voor de jongsten. Sinds deze training krijgen de kinderen bewegingslessen, die een combinatie zijn van spelvormen, dans, fantasie en gymnastiek. De bewegingsspelletjes zijn specifiek gericht op de motorische ontwikkeling van kleine kinderen. De grote hal wordt ingericht met allerlei speelmaterial: zo leren de kinderen samen spelen en allerlei bewegingsspelletjes. Ze durven steeds meer en wat nog belangrijker is; ze maken plezier.

Daarnaast doen we regelmatig uitstapjes in de wijk, waarbij de omgeving en natuurbeleving centraal staat. Tijdens de wandeling verkennen, beleven we met de kinderen de omgeving en is er interactie tussen en met de kinderen. We stimuleren de culturele educatie van kinderen door uitstapjes te maken onder andere naar het theater. Door middel van documentatie krijgen de ouders inzicht in de activiteiten binnen het kinderdagverblijf. Foto's, begeleidende teksten en werkjes vormen als het ware een beeldverhaal van de (leer)ervaringen van de kinderen.

c. Gezonde leefstijl

Kinderdagverblijf Dikkie Dik heeft een échte kok! Kok Wilma kookt vier keer per week een heerlijke en gezonde warme maaltijd. Wilma gebruikt dagverse producten en kookt op maat voor alle kinderen die specifieke wensen hebben. Behalve dat de kinderen een gezonde maaltijd eten, betrekken we de kinderen bij de voorbereidingen; zo leren ze de ingrediënten van een maaltijd en de verschillende smaken en structuren van voedsel. Verder staat er elke dag vers fruit op het menu, volkoren crackers of rijstwafels en rozijntjes. De kinderen drinken biologische melk, water of thee en geen suikerhoudende dranken.

Ook buiten zijn en bewegen zijn onderdeel van een gezonde leefstijl. We gaan dagelijks naar buiten, ongeacht de weersomstandigheden. Buiten hebben de kinderen bewegingsruimte en de mogelijkheid om andere activiteiten te ondernemen. Daar hebben ze de ruimte om te rennen, te fietsen, met zand te spelen en de natuur te beleven.

Naast buitenspelen stimuleren wij ook bewegingsactiviteiten en zijn we gestart met het geven van baby- en peutergym. Zo wordt ieder kind spelenderwijs uitgedaagd om nieuwe dingen te leren op gebied van fijne en grove motoriek, coördinatie en evenwicht. Vaardigheden die geprikkeld worden met veel fantasie; kinderen ervaren hoe leuk het is om te bewegen.

d. Vaste pedagogisch medewerkers op de groep, ervaren teams

Dikkie Dik heeft een stabiel, ervaren, vakbekwaam en vast team. De kracht van het team is de interactie met de kinderen en de rustige benadering. De medewerkers hebben verschillende talenten en achtergronden en zijn al jaren verbonden met het kinderdagverblijf en/of IJsterk. Voor de kinderen en ouders betekent dit vaste gezichten op de groep. Tijdens afwezigheid van vaste pedagogisch medewerkers werken wij met vaste invallers.

Het team staat naast de kinderen en om hen heen. Wij bieden ieder kind, dat aan ons is toevertrouwd, ontwikkelingskansen voor nu en later. De pedagogisch medewerkers stimuleren een positief groepsklimaat en dragen zorg voor een leerrijke en gezellige omgeving, waarin kinderen samen met leeftijdsgenoten kunnen opgroeien. Het team van Dikkie Dik biedt de kinderen ruimte tot zelf denken, zelf doen, zelf ontdekken, zelf uitvinden en ondersteunt de kinderen om zelf problemen op te lossen.

We vinden het belangrijk dat de verzorging van de kinderen gedurende de dag onze volle aandacht krijgt. Om die reden worden de pedagogisch medewerkers ondersteund door de groepshulp. Zij helpt met allerlei huishoudelijke en verzorgende taken als de was, afwas, schoonhouden van speelgoed en ondersteunt bij eetsituaties indien nodig. Zo zijn de pedagogisch medewerkers er 100% voor de kinderen en zijn hun taken gericht op de kinderen en de groep. Extra taken vinden plaats buiten de groepsuren.

e. Eigen betrokken manager op het kinderdagverblijf.

Elk IJsterk Kinderdagverblijf heeft een eigen manager. Yolanda Rietbergen, manager bij Dikkie Dik, is al jarenlang actief in de kinderopvang. Ze ondersteunt de pedagogisch medewerkers, kent de kinderen en de ouders;

'In de aansturing van pedagogisch medewerkers stuur ik naar een open communicatie, verantwoordelijk te zijn voor onze omgeving, op ontdekking te gaan naar nieuwe uitdagingen, inzet van medewerkers op basis van talent en te onderzoeken naar mogelijkheden om de kwaliteit van onze dienstverlening te verhogen en zo uitdagend mogelijk te maken voor uw kinderen en uzelf!'

f. Karakteristieke panden met mooie buitenruimtes

Kinderdagverblijf Dikkie Dik is gehuisvest in monumentaal pand wat voorheen een oefenschool voor kwekelingen was. Alle groepsruimtes bevinden zich op de begane grond. De groepen zijn ruim, licht, sfeervol en komen uit op de centrale speelhal. Binnen het kinderdagverblijf zijn de groepsruimtes zo ingericht dat de kinderen zich er vrij en zelfstandig kunnen bewegen. We streven naar een uitdagende en veilige omgeving die kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers beleven als een fijne plek om te verblijven.

De groepsruimtes zijn overzichtelijk ingericht. We brengen structuur aan binnen het kinderdagverblijf door het inrichten van diverse speelhoeken. De documentatieborden in de prachtige gang geven de ouders inzicht in de activiteiten en vormen een beeldverhaal van de ervaring van de kinderen. Dit geeft een goed beeld waar Dikkie Dik voor staat! Achter het kinderdagverblijf is een prachtige, groene en grote binnentuin waar de kinderen dagelijks buitenspelen en op ontdekking gaan. Het kinderdagverblijf heeft ook een eigen atelier, waarin we de kinderen stimuleren tot creëren van hun eigen kinder Kunst.

g. Pedagogisch beleidsplan

Dit pedagogisch beleidsplan geeft ouders inzicht onze pedagogische visie en hoe we daaraan in de dagelijkse praktijk vormgeven op de groepen. Ook dient het pedagogisch beleid als richtlijn voor de pedagogisch medewerkers. Praktische informatie staat in het informatieboekje, die u bij plaatsing ontvangt.

Onze visie wordt aan de hand van de vier pedagogische basisdoelen (uit de wet kinderopvang) vertaald naar de dagelijkse gang van zaken. Te weten:

- *Fysieke en emotionele veiligheid.*
- *Ontwikkelen persoonlijke competenties*
- *Ontwikkelen sociale competenties*
- *Normen en waarden overbrengen.*

In het hoofdstuk "samenwerken met anderen" staat de samenwerking met ouders en andere instanties beschreven. In het laatste hoofdstuk leest u praktische invulling omtrent De Wet kinderopvang.

2. Visie op opvoeden

Het kinderdagverblijf waar groot en klein zichzelf mag zijn

Bij Dikkie Dik staan het kind en de ouder centraal. Wij zien de maatschappelijke meerwaarde van een kinderdagverblijf als tweede opvoedmilieu naast het gezin. Ouders wisselen ervaringen uit met de pedagogisch medewerkers, vanuit wederzijds interesse en respect. Samen waarborgen zij de zelfontplooiingen van het kind, zodat het kind kan uitgroeien tot zelfstandig en maatschappelijk bewuste volwassene, met eigen talenten en identiteit. Ouders vormen voor kinderen een schakel tussen thuis en kinderdagverblijf. Hierdoor leert het kind dat het zichzelf kan zijn in verschillende omgevingen.

We richten ons op de pedagogisch begeleiding van kinderen binnen een leefgroep. Binnen de leefgroep is elke kind uniek, intelligent, krachtig, competent en kleurrijk. En voelt het kind zich verbonden. Het staat open voor de ander en past zich aan, zonder zijn eigenheid te verliezen. Ze verrijken elkaar door diversiteit en solidariteit.

Elk kind is uniek. Ieder kind heeft een eigen karakter, een eigen manier van doen, persoonlijke talenten en uitdagingen. Kinderen ontwikkelen hierdoor een eigen manier om grip te krijgen op de wereld. Daarnaast heeft ieder kind zijn eigen tempo waarmee het zijn vaardigheden op het gebied van motoriek, taal, expressie, sociale omgang en zelfregulering ontwikkelt. Door hierop in te spelen versterken we het zelfvertrouwen en zelfinzicht van de kinderen. We sluiten aan bij wat de kinderen nodig hebben. Het kind kan in een sfeer van geborgenheid en vertrouwen op onderzoek gaan naar zijn eigen mogelijkheden.

Emmi Pikler

Op de babygroepen is onze inspiratiebron de pedagogische visie van Emmi Pikler (1902-1984). Het kind staat centraal in deze pedagogiek en wij richten ons erop het kind in zijn eigen tempo en op zijn eigen kracht te laten ontdekken, leren, spelen en bewegen, zonder onnodig in te grijpen. Deze voorwaarden zijn belangrijk voor het vergroten van het zelfvertrouwen en de gehele ontwikkeling van het kind. Een kind heeft de volwassene niet nodig om te leren kruipen, zich op te richten, te gaan zitten of te leren lopen. Hij slaagt daar zelf in.

Uit onderzoek blijkt dat deze methode een positief effect heeft op de ontwikkeling van kinderen; ze ontwikkelen zich beter en zelfs sneller op alle gebieden. Een kind moet vanaf zijn geboorte als volwaardige mens worden benaderd. Het uitgangspunt van Emmi Pikler is:

'Het is van wezenlijk belang dat het kind zoveel mogelijk zelf ontdekt. Als we hem helpen elk probleem op te lossen, beroven we hem juist van datgene wat voor zijn mentale ontwikkeling het belangrijkste is'.

Reggio Emilia; creatieve expressie

Vanuit de pedagogische werkwijze van Loris Malaguzzi (Reggio Emilia) zijn wij geïnspireerd in het creatieve proces van de kinderen. Wij stimuleren de kinderen tot creëren van hun eigen kinderkunst en gebruiken geen kant en klare werkjes. We laten kinderen ervaren hoe iets werkt, en onderzoeken en experimenteren met hen zonder vooraf een vastgesteld eindresultaat voor ogen te hebben. De focus ligt op het proces, niet op het resultaat.

De pedagogisch houding van de pedagogisch medewerker is een kind zonder oordeel te begeleiden. We zijn oprecht geïnteresseerd, wij zijn getuige van wat er gebeurt, registreren en documenteren. In dit proces stellen wij ons terughoudend op, creëren we tijd, rust, ruimte en een uitnodigende sfeer. Op deze manier experimenteren, onderzoeken de kinderen, leren van elkaar door naar elkaar te kijken en met elkaar te praten. Door middel van documentatie zoals foto's, begeleidende teksten en werkjes, wordt als het ware een beeldverhaal van de (leer)ervaringen van de kinderen gevormd.

3. Emotionele veiligheid

Respect voor elkaar is een belangrijk uitgangspunt binnen de emotionele veiligheid.

De pedagogisch medewerker bouwt een vertrouwensrelatie op met de kinderen. Zij biedt emotionele ondersteuning aan het kind door te laten merken dat zij betrokken is bij wat het kind voelt, ervaart en meemaakt. We reageren positief op allerlei signalen die kinderen geven. Door op een geduldige, zachte toon te praten en de vertrouwde, zachte benadering van de pedagogisch medewerker krijgt een kind vertrouwen en bouwt het kind een relatie op. Doordat het kind weet dat hij dagelijks deze aandacht krijgt, kan hij zichzelf op andere momenten beter vermaken en ontwikkelen. Het vergroot de autonomie en het zelfvertrouwen. Kinderen worden rustiger en ontwikkelen zich op alle gebieden beter.

Bij het bieden van emotionele ondersteuning aan baby's zijn we gericht op de non-verbale communicatie en de signalen die een baby met zijn gedrag afgeeft. We onderzoeken wat hij nodig heeft zodat hij zich veilig en begrepen voelt.

- Tijdens de verzorging krijgt het kind de kans actief te participeren. De pedagogisch medewerker stemt oogcontact en stem af op het tempo, de expressie en de bewegingen van het kind.
- Tijdens de verzorgingsmomenten zoals het verschonen, het voeden één op één, het aan-en uitkleden en naar bed brengen, geven wij het kind ongedeelde aandacht.
- We praten, benoemen en vertellen wat er gaat gebeuren en geven kinderen hierbij de tijd om de informatie te verwerken. Daarbij maken we langzame bewegingen.
- Met positieve woorden benoemen wat je doet en wat je ziet of door te benoemen wat de baby doet en tijd te nemen voor allerlei signalen die de baby geeft.
- We wachten geduldig op antwoord als we met de baby praten en passen ons tempo hierop aan.
- Wij gaan zorgvuldig om met aanrakingen. We geven de baby voldoende bewegingsvrijheid als het kind opgepakt en gedragen wordt.

De pedagogisch medewerker benadert de kinderen positief, kijkt met aandacht naar de kinderen om zo in te spelen op de situatie en op de behoefte van het kind. Ze heeft een sensitieve houding, luistert actief, interpreteert tijdig signalen die de kinderen uitzenden en handelt op voorspelbare wijze, zodat de kinderen zich vertrouwd en veilig voelen.

Kinderen kunnen sterke emoties hebben; blijdschap, verdriet, boosheid, angst en enthousiasme. Bij Dikkie Dik mogen kinderen deze gevoelens uiten. Kinderen hebben ruimte nodig om hun eigen weg te gaan en de pedagogisch medewerker ontwikkelt voor ieder kind een passende aanpak. Uiteraard zijn er grenzen gesteld; wat kunnen kinderen aan en wat kan de groep aan. Het waarnemen, serieus nemen en begeleiden van het omgaan met emoties, draagt bij aan een evenwichtige ontwikkeling en een eigen identiteit van het kind

Kort samengevat gelden deze richtlijnen:

- We gaan eerlijk en open met elkaar en met de kinderen om.
- We gaan positief in op het signaal vanuit het kind ter bevordering van het "ik gevoel".
- We helpen een kind zijn gevoelens onder woorden te brengen en ermee om te leren gaan, waardoor het kind meer vat krijgt op zijn emoties.
- We proberen uitdrukking van het kind of non-verbale uiting te leren begrijpen en te helpen verwoorden.
- Het kind aan te moedigen en te helpen voor zichzelf op te komen.
- Het kind de gelegenheid te geven om iets te proberen zelf te doen.

Voorspelbaarheid en rituelen

Structuur, rituelen en een dagelijks terugkerende cyclus is herkenbaar voor kinderen en geeft hun veiligheid, houvast en zekerheid. We werken met een dagindeling, zonder star te zijn. De dagindeling zorgt voor afwisselingen van drukke, uitdagende en rustige momenten op een dag. Binnen de dagindeling krijgen rituelen vorm. Het dagritme bestaat uit vaste momenten die kinderen inzicht geven in tijd. Kinderen verheugen zich op wat komen gaat, omdat zij uit ervaring al weten wat dat is en wat er komt.

Enkele rituelen:

- We begroeten elk kind in het kringgesprek tijdens de opening van de dag en besteden aandacht aan de persoonlijke verhalen van het kind.
- Liedjes zingen, boekjes lezen en de vertelkoffer zijn een vast ritueel en geeft het tafelmoment rust, geborgenheid en plezier.
- Tijdens het naar bed gaan zeggen wij gedag en lezen wij een boekje.
- We vieren verjaardagen in een kring met een speciale feeststoel, traktatie en cadeautje. En als het kind het kinderdagverblijf verlaat, wordt hij door alle kinderen en pedagogisch medewerkers uitgezwaaid.
- Om de overgang van thuis naar het kinderdagverblijf vloeiend te laten verlopen kunnen ouders nog even blijven om een puzzel te maken, een boekje te lezen of een kopje koffie te drinken. Daarna neemt de ouder afscheid en zwaait het kind de ouder uit.
- Tijdens het brengen en tussen de middag draait het kinderdagverblijf klassieke muziek om de overgang van huis en buiten aangenaam te maken en om rust te creëren.

In het belang van de baby stemmen we het voedings- en slaapritme van thuis en het kinderdagverblijf op elkaar af.

- Door ons aan te passen aan het dagritme van het kind, krijgt het kind actief invloed op zijn omgeving.
- We bieden de baby houvast, door te zorgen dat wat we zeggen, klopt bij wat we doen.
- We maken contact met het kind door de verbale uitingen van de baby na te doen en te benoemen en actief in te spelen op hun reactie.
- We geven het kind de ruimte om zich te ontwikkelen in hun eigen tempo en sluiten aan bij het natuurlijke ontwikkelingsproces.
- We laten de baby zoveel mogelijk zelf proberen en grijpen niet te snel in.

De **fysieke** omgeving is belangrijk voor een vertrouwd en veilig gevoel. Het is daarom belangrijk dat een kind in een voor hem herkenbare groepsruimte verblijft. De groepsruimtes zijn aantrekkelijk en gezellig ingericht. Kinderen voelen zich thuis en vinden voldoende uitdaging om steeds een stapje verder te maken.

De ruimtes zijn zodanig ingedeeld dat deze overzichtelijk zijn voor kinderen. De ruimtes zijn onderverdeeld in activiteitenplekken met accent op een bepaald ontwikkelingsgebied. Binnen de diverse activiteitenplekken is het speelmateriaal op kind hoogte geplaatst, zodat kinderen het zelfstandig kunnen pakken. We bieden kinderen een uitdagende omgeving waarin ze zich optimaal kunnen ontwikkelen en wij het speelmateriaal laten variëren afhankelijk van een thema, zoals verkeer, de wereld, thuis, herfst etc.

We bieden een klimaat waarin kinderen zich geborgen voelen en zichzelf kunnen zijn. Kinderen worden opgevangen in een vaste stamgroep; in een vaste ruimte met vaste pedagogisch medewerkers. Zo heeft het kind een vertrouwde omgeving, met vaste groepsgenootjes en vertrouwde gezichten om zich heen.

Horizontale groepen

We hebben bewust gekozen voor horizontale groepen; dit houdt in dat kinderen van dezelfde leeftijd en ontwikkelingsfasen bij elkaar zitten. We kiezen ervoor om op de babygroepen meer op de baby's te focussen. Het is rustiger en er is meer aandacht voor de allerkleinsten. Immers kinderen van anderhalf tot 2 jaar lopen en gaan van alles ontdekken. Het is dan fijn als ze naar de peutergroep kunnen, waar meer mogelijkheden en uitdagingen zijn.

Het wennen

Binnen ons kinderdagverblijf vinden wij een "warm welkom" voor kinderen én hun ouders erg belangrijk. Het team vindt het belangrijk dat een kind en zijn ouders goed aan de nieuwe situatie en omgeving wennen. We bouwen het wennen rustig op. Zo kunnen het kind en de ouders aan de groep en het kinderdagverblijf wennen. Tijdens de eerste wendag is het kind 1 a 1 ½ uur samen met één of beide ouders in de groep. Tijdens het wennen leren wij het kind kennen door het te observeren en zoveel mogelijk contact te leggen. Hierdoor ontstaat een vertrouwensband tussen pedagogisch medewerker en kind, zodat het kind zich snel veilig en vertrouwd bij ons voelt.

Zowel voor de nieuwe kinderen als de kinderen die van de babygroep naar de peutergroep gaan, is er een wenperiode. Vooraf vindt een overgangsgesprek tussen de ouders, pedagogisch medewerker van de baby- en peutergroep plaats, en maken we de wenafspraken. De periode van de babygroep wordt afgesloten met een afscheidsfeestje. Hoe het wenproces verloopt, staat in hoofdstuk 7 van het informatieboekje beschreven.

Mentorschap

Om de emotionele ontwikkeling van het kind goed te begeleiden heeft ieder kind een vaste mentor. Dit is een pedagogisch medewerker, die op de groep van het kind werkt. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Ook is de mentor het vaste aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en welbevinden van het kind.

Bij Dikkie Dik heeft de mentor de volgende taken:

- Elk kind wordt gekoppeld aan een vaste pm-er, dit is haar of zijn mentor;
- De mentor is tevens het 'vaste gezicht';
- De mentor volgt de ontwikkeling van het kind via de observatiemethode;
- De mentor is vast aanspreekpunt voor de ouders, daaraan gekoppeld doet zij het kennismakingsgesprek en de oudergesprekken;
- De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders.
- De mentor is verantwoordelijk voor het invullen van het Amsterdams Uniform Overdrachtsformulier (doorgaande lijn naar basisschool en BSO).

Ouders worden tijdens een intake en overgangsgesprek op de hoogte gebracht wie de mentor is van hun kind.

Vaste gezichten

Een vaste pedagogisch medewerker biedt sociaal-emotionele veiligheid aan een baby. De medewerker weet hoe de baby zich ontwikkelt en weet waar de baby behoefte aan heeft.

Een vast gezicht is een criterium bij de opvang van nul-jarigen. Het aantal vaste gezichten voor nul-jarigen is vanaf 1 januari 2018 van drie naar twee gegaan. Vanaf de leeftijd van 1 jaar, krijgt het kind drie 'vaste' gezichten. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep.

Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken naast de 'vaste' gezichten. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau. In het geval van ziekte, verlof of andere redenen zodat een vaste medewerker niet aanwezig is, zetten we altijd een vaste inval medewerker in. De medewerker is bekend bij de kinderen, de ouders en de gang van zaken op de groep.

Observatiemethode

Om de ontwikkeling van de kinderen goed te kunnen volgen, werken wij met de observatiemethode KIJK!.

KIJK! is een observatie- en registratie-instrument voor pedagogisch medewerkers. Hiermee brengen de medewerkers de totale ontwikkeling van jonge kinderen over een langere tijd in beeld. Het activiteiten aanbod wordt afgestemd op de ontwikkeling.

In KIJK! staat aangegeven wat de ontwikkelingslijnen op een bepaalde leeftijd zijn; je kunt dus snel zien of een kind de 'normale' ontwikkelingslijn volgt, voor is of achter loopt in een ontwikkelingsgebied.

De KIJK! methode hanteren we zowel voor de baby's als voor de peuters. Bij de baby's zijn er minder ontwikkelingsgebieden die geregistreerd moeten worden. Peuters hebben meer ontwikkelingsgebieden, zoals zelfredzaamheid, geletterdheid etc.

De registraties zijn gekoppeld aan het oudergesprek.

4. Ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het unieke kind

Ieder kind is uniek, heeft een eigen karakter, eigen manier van doen, persoonlijke talenten en uitdagingen. Kinderen ontwikkelen hierdoor een eigen manier om de omgeving en zijn wereld te begrijpen. Daarnaast heeft ieder kind zijn eigen tempo waarmee het zijn vaardigheden op het gebied van motoriek, taal, expressie, sociale omgang en zelfregulering ontwikkelt. Door hierop in te spelen versterken we het zelfvertrouwen en zelfinzicht van de kinderen. We sluiten aan bij wat de kinderen nodig hebben. Het kind kan in een sfeer van geborgenheid en vertrouwen op onderzoek gaan naar zijn eigen mogelijkheden.

Het is de taak van de pedagogisch medewerker om de ruimte veilig en interessant te maken zodat het kind op onderzoek uit kan gaan; zonder ingrijpen of stimuleren van de volwassene waarbij de (emotionele) veiligheid steeds geboden wordt. We gaan uit van het principe van de "Competente baby"; een bekwame baby die vaardigheden heeft en vanuit nature behoefte heeft om zich te ontwikkelen. Kinderen krijgen bij ons de ruimte om te ontwikkelen en wij zetten de deuren van de babygroep regelmatig open, zodat ze op ontdekking kunnen gaan op de gang tussen de babygroepen. Dit betekent ook het volgende:

- We gebruiken géén wipstoeltjes omdat kinderen hierdoor beperkt worden in hun bewegingsvrijheid.
- Een vlakke, stevige ondergrond zorgt ervoor dat de baby meer beweegt, meer spieren gebruikt en zich sneller ontwikkelt.
- Het kind maakt gebruik van de trap naar de aankleedtafel en klimt zelf op en van de bank af zodra zij daartoe in staat zijn.
- We brengen het kind niet in een zittende positie, voordat zij eruit zichzelf aan toe is. De kans is dan groter dat zij het kruipen overslaat. Kruipen is juist een belangrijke fase in de ontwikkeling.
- We leggen kinderen regelmatig en afwisselend op de dag op hun buik; in een andere houding zien kinderen de omgeving weer anders en worden ze gestimuleerd om andere bewegingen te maken, bijvoorbeeld omdraaien.

Zelfstandigheid

Help mij het zelf te doen

We vinden het belangrijk dat kinderen zich bij Dikkie Dik op alle ontwikkelingsgebieden kunnen ontplooiën. Wij volgen het kind zoveel mogelijk in zijn ontwikkeling en stimuleren zijn mogelijkheden. We laten kinderen veel zelf doen en in hun eigen tempo. De pedagogisch medewerker heeft daarbij een actieve rol. Zij simuleert het kind zelf initiatieven te nemen. Het kind krijgt de mogelijkheid keuzes te maken, een eigen mening te hebben en zijn spelsituaties uit te breiden. Zelfstandigheid maakt een kind zelfverzekerd. Bij het aanleren van zelfstandigheid gaan we uit van wat het kind aankan. We leren het kind:

- Zich aan en uit te kleden en zijn jas zelf aan te trekken als wij naar buiten gaan.
- Zelfstandig speelgoed te pakken en we leren het zelf weer op te ruimen.
- Keuzes te maken aan welke activiteiten zij mee willen doen.

Het kind eet vanaf 1 jaar een warme maaltijd, waarbij we het kind leren om zelf te eten. Vanaf 2 jaar mogen de kinderen zelfstandig hun cracker en brood smeren en zelf kiezen wat zij erop willen. Als een kind interesse krijgt in de wc of voelt wanneer het zijn behoefte moet doen, is het een goed moment om met zindelijkheidsstraining te beginnen. Ook daarin volgen wij de signalen van het kind.

Taalontwikkeling

Thomas Gordon: Opvoeders en kinderen kunnen beter met elkaar communiceren op basis van gelijkwaardigheid.

Bij psycholoog Thomas Gordon vinden we de democratische grondhouding om gelijkwaardig te communiceren; met kinderen, met ouders en met elkaar. En open te staan voor de inbreng van de kinderen. Gordon laat zien hoe je 'respect' ook daadwerkelijk in praktijk kan uitvoeren. Omdat taal ons belangrijkste communicatiemiddel is, doen we allerlei activiteiten in het kader van de taalontwikkeling van het kind. We praten veel met en tegen de kinderen. We luisteren en reageren positief op wat het kind zegt.

We ondersteunen de taalontwikkeling met prentenboeken, platen, voorwerpen, vertelkoffer, liedjes zingen en gebaren. Bij baby's begeleiden we de taal door duidelijk en positief op hen te reageren en hun uit te nodigen te communiceren met taal, geluiden, bewegingen of hun gezichtsuitdrukking. Als zij lachen, reageren we daarop en lachen terug! De eerste woordjes ontvangen we vol enthousiasme.

We luisteren actief naar kinderen volgens de Gordon methode. In de dagelijkse praktijk betekent dat:

- Actief luisteren; verwoorden wat de behoefte, het probleem of het gevoel van het kind is.
- Het kind niet af wijzen door de Ik-boodschappen te gebruiken. Bijvoorbeeld; ik vind het niet leuk wat je doet in plaats van dat is niet leuk wat jij doet.
- Kinderen mee laten denken over een oplossing en eventueel suggesties laten geven bij problemen en onenigheden tussen kinderen.

Het team van Dikkie Dik heeft een interactieve houding; door middel van taal geven zij kinderen inzicht in de wereld om zich heen en hebben we aandacht voor non-verbale communicatie. Binnen de communicatie staat actief luisteren, uitleg geven, verwoorden, zorgvuldig en tijdig interpreteren van signalen die kinderen uitzenden en daarop inspelen centraal.

Respect hebben voor een kind betekent ook kijken en luisteren naar kinderen. Hierbij gaan we ervan uit dat het kind niet alleen verbaal contact zoekt maar dat ook zijn lichaamstaal ons laat zien wat het wil en hoe het zich voelt.

Pedagogisch medewerkers luisteren goed naar kinderen, niet alleen naar wat ze letterlijk zeggen maar ook naar wat ze non-verbaal uiten. Ze verwoorden wat het kind hen laat weten, zodat een kind zich serieus genomen en begrepen voelt.

Ontwikkelingsgericht werken

De ervaring en belevingswereld van het kind is zijn de primaire uitgangspunten in het dagelijkse activiteiten aanbod. We richten ons op wat er onder de kinderen leeft en stemmen de activiteiten daarop af. De pedagogisch medewerkers ondersteunen ideeën van de kinderen door de juiste materialen aan te bieden. Tijdens het vrij spelen gaan we in op de nieuwsgierige creativiteit van kinderen. We spelen mee met het kind, waardoor het spel verdieping krijgt en een stimulans is om een stapje verder te gaan. Naast inspelen op de belevingswereld van de kinderen, zijn er gerichte activiteiten en we spelen in op de thema's uit de leefwereld van de kinderen. Interactie, uitleg over de wereld en de culturele betekenis staan hierbij centraal.

Creatieve expressie

Het kinderdagverblijf heeft een atelier, waarin we de kinderen stimuleren tot creëren van hun eigen kinderkunst. Wekelijks in kleine groepjes, doen we allerlei creatieve activiteiten onder begeleiding van onze creatieve pedagogisch medewerker. We vinden het belangrijk dat kinderen zich creatief ontwikkelen; we verven, knutselen, kleien en maken echte kunstwerken, die we in de hal en op de groep tentoonstellen. We laten kinderen ervaren hoe iets werkt; we onderzoeken, experimenteren zonder vooraf een vastgesteld eindresultaat voor ogen te hebben. De focus ligt op het proces, niet op het resultaat. We geven kinderen ruimte en vrijheid om zelf en met elkaar de wereld te onderzoeken om hun eigen talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

De pedagogisch medewerker probeert de kinderen te inspireren en te ondersteunen. Wij stellen ons terughoudend op om het kind de kans te geven tot zelf ontdekken. Wij kiezen er bewust voor om het kind niet te helpen en instructies te geven als het kind er zelf niet naar vraagt. Ook al zijn wij erg enthousiast in wat wij zien, wij zijn terughoudend met vragen om het kind niet uit zijn concentratie te halen. We creëren rust door in kleine groepjes te werken en de activiteit voor te bereiden door de materialen klaar te zetten en op een aantrekkelijk manier aan te bieden.

Muziek

De muzikale ontwikkeling van kinderen stimuleren wij op de groepen door veel te zingen en te bewegen. Middels muzikaal spel en bewegen stimuleren wij de fijne en grove motoriek, de zintuigen, sociale- emotionele- taal ontwikkeling, het geheugen en de concentratie gestimuleerd bij kinderen. Een aantal keren per jaar bieden we voor de oudste baby's en peuters de cursus 'Muziek met Jonge kinderen' aan. De activiteiten zijn afgestemd op de leefwereld van de kinderen. Binnen deze lessen worden oude liedjes herhaald en nieuwe aangeleerd, leren kinderen op maat klappen, meedoen en nadoen en bewegen op muziek en vooral ook plezier beleven met elkaar!

Om kinderen met allerlei nieuwe ervaringen in aanraking te laten komen, hebben we een uitgebreid activiteiten aanbod. Ons aanbod veranderen we elk jaar om de kinderen een zo divers mogelijk programma aan te bieden. Regelmatig gaan wij naar theater, en we zijn recentelijk gestart met bewegingslessen, die een combinatie zijn van spelvormen, dans, fantasie en gymnastiek.

Ook proberen wij nieuwe dingen uit omtrent een thema. En dagelijks zijn we extra veel buiten in onze prachtige tuin. Buiten hebben de kinderen ruimte om te rennen, te klimmen en te fietsen. De kinderen komen in aanraking met de natuur, kleine beestjes, zand, bloemen, jaargetijden en kunnen in onze tuin op avontuur!

5. Ontwikkelen sociale competenties

Groeien doen we samen

Door samen te leven binnen een kinderdagverblijf delen kinderen, ouders en pedagogisch medewerkers de verantwoordelijkheid voor een positief leefklimaat. We hechten veel waarde aan het groepsklimaat en onderlinge interactie. We letten erop dat het groepsproces en de onderlinge relaties recht doen aan de eigenheid en veiligheid van ieder kind. We willen dat elk kind zijn individualiteit in de groep kan bewaren; de pedagogisch medewerker is zich daarvan bewust. Zij houdt rekening met de verschillen binnen de groep qua eigenheid van het kind, zijn ontwikkelingsniveau en zijn leeftijd.

Opgroeien met leeftijdsgenootjes

De groep is de meerwaarde van het kinderdagverblijf; kinderen leren omgaan met elkaar en met de pedagogisch medewerkers. We besteden aandacht aan de groepsdynamiek; kinderen leren samen met anderen in een groep te functioneren; het delen, elkaar helpen en samen probleempjes oplossen. We leren kinderen om op een goede manier met elkaar om te gaan; samen te werken en goed te communiceren. Een goede interactie tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen is de basis voor het werken met een groep kinderen.

Kinderen leren het meest van elkaar. Kinderen fascineren elkaar. Ze zien overeenkomsten en verschillen. De overeenkomsten geven bevestiging en vertrouwen, de verschillen uitdaging en aanvulling.

Binnen de vaste leefgroep bouwen kinderen samen met de pedagogisch medewerkers aan een groepscultuur. Ze delen het dagelijkse leven waarin ze samen spelen en leren, waarnemen en praten, verzinnen en maken, eten en drinken, ontspannen en rusten, feesten en verdrietig zijn.

Binnen Dikkie Dik hechten wij veel waarde aan de start van de dag. In de kring dragen de pedagogisch medewerkers zorg voor dat:

- De kinderen zich met elkaar verbonden voelen.
- Zij wederzijds interesse en respect tonen door naar elkaar te luisteren
- Ervaringen met elkaar uitwisselen
- Gedachtes en gevoelens met elkaar delen.

Het groepsgevoel wordt versterkt tijdens het gezamenlijk eten en de groepsactiviteiten. Kinderen leren op elkaar te wachten, elkaar te helpen en te verzorgen, naar elkaar te luisteren, naar elkaar te kijken en rekening met elkaar te houden.

We werken in kleine groepjes om de onderlinge uitwisselingen van ontdekken en communicatie mogelijk te maken. Bijvoorbeeld tijdens het creatieve activiteiten of wanneer een deel van de groep naar buiten wil en een deel binnen wil blijven. Hierdoor spelen we in op de individuele wensen en keuzes van de kinderen.

Omgaan met elkaar

Door dagelijks met de kinderen in de groep om te gaan, hebben de pedagogisch medewerkers zicht op de onderlinge verhoudingen van de kinderen; kinderen die naar elkaar toetrekken, minder goed met elkaar omgaan of kinderen die van nature wat minder op andere kinderen zijn gericht. Vriendschappen worden gerespecteerd. Vriendjes spelen samen of zitten naast elkaar aan tafel.

Kinderen zijn heel goed in staat om hun conflicten zelf op te lossen. Alleen als ze er niet goed uitkomen, helpen we. Onze rol hierbij is luisteren, meehelpen onder woorden brengen wat er gebeurt, gevoelens onder woorden brengen, een oplossing zoeken en eventueel bemiddelen.

We respecteren dat sommige kinderen elkaar niet liggen. We hanteren de volgende belangrijke sociale waarden:

- We doen elkaar geen pijn, ook niet met woorden.
- We brengen elkaar niet in gevaar.
- We maken elkaars spullen niet stuk of kwijt.
- We gaan op een aardige manier met elkaar om

Als dit niet gebeurt, leggen we uit wat voor effect het heeft op de ander.

De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie. Zij laten zien hoe je met elkaar hoort om te gaan. Wij zijn aardig voor elkaar en gaan op een respectvolle manier met elkaar om.

Vrij spel

Tijdens het vrije spelen gaan we in op de nieuwsgierigheid en de creativiteit van de kinderen. Fantasiespel, bouwen, vertellen, dansen, zingen en bewegen zijn voorbeelden van vrij spel. De kinderen krijgen hierbij voldoende ruimte om samen op onderzoek uit te gaan. Hun onbevangenheid en open houding maakt dat kinderen nieuwsgierig zijn. Vol plezier, enthousiasme en spontaniteit gaan ze samen op avontuur in hun wereld waar fantasie en realiteit samen komen. Hun leefwereld is een onuitputtelijke bron van verwondering. Ze komen vraagstukken tegen die ze door middel van creativiteit en vindingrijkheid op lossen. De pedagogisch medewerker nemen de ervaringen en vragen van kinderen serieus, verwoorden, registreren waardoor kinderen hun ontdekkingsreis op een unieke eigen manier voort kunnen zetten.

6. Waarden en normen

Onze kinderen groeien op in Amsterdam, een stad met een grote diversiteit aan bewoners en dat zien wij terug op het kinderdagverblijf. Hoewel de meeste kinderen de Nederlandse nationaliteit hebben, hebben wij ook ouders van veel verschillende nationaliteiten. Ook de samenstelling van de gezinnen zijn divers; er zijn gezinnen met een vader en moeder, met twee moeders, met twee vaders en eenoudergezinnen. Op ons kinderdagverblijf komen de culturen en de verscheidenheid van waarden en normen samen en bouwen we samen aan een kleine samenleving waarin we ieders eigenheid respecteren.

Vooroordelen en tolerantie

Kinderen worden niet met vooroordelen geboren. In de kring proberen we zoveel mogelijk kinderen de gelegenheid te geven om over thuis en over zichzelf te praten; trots zijn op wat je kan en trots te zijn op je afkomst. In 2016 is gestart met grote fotoboeken waar voor elk kind een pagina met foto's van thuis zit. De kinderen kijken hier regelmatig in en praten met elkaar over hun huis en wie er wonen. Kinderen praten open over dingen zonder daar een oordeel over te geven. We leren kinderen om te gaan met diversiteit in de groep met als doel:

Het voorkomen van vooroordelen bij kinderen in de tijd dat zij nog openstaan en nieuwsgierig zijn naar alles om zich heen.

De pedagogisch medewerkers houden rekening met hun eigen (voor)oordelen en met de kleine oortjes in hun omgeving. Zij hebben een voorbeeldfunctie in de omgang met elkaar. We proberen kinderen in te laten zien dat mensen niet uitsluitend kunnen verschillen van sekse, kleur en afkomst. We proberen, met respect voor de belevingswereld van het kind, het volgende te leren:

- Zorgen dat het kind zich op zijn gemak voelt.
- Het kind helpen een positief zelfbeeld op te bouwen, door ze veel complimenten te geven in wat ze doen, durven en zeggen.
- De kinderen leren over elkaar en dat er verschillen zijn.
- De kinderen leren om op te komen voor zichzelf en voor anderen.
- Kinderen te ondersteunen in het verwoorden van gevoelens en mee te leven met elkaar.

Aanleren

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen weten wat ze wel en niet mogen en kunnen doen. Hoe duidelijker en begrijpelijker de regels en grenzen zijn, hoe prettiger dit voor de kinderen is. Hierdoor brengen we ze bewust waarden en normen bij die wij belangrijk vinden in het omgaan met elkaar op het kinderdagverblijf. Als we kinderen vertellen dat iets niet mag, vertellen we er altijd bij waarom; begrijpen ze het niet dan leggen we het nogmaals uit. We vinden het belangrijk kinderen bepaalde algemeen geldende waarden en normen bij te brengen:

- We luisteren actief naar elkaar en we praten met de kinderen over de leuke, spannende of verdrietige dingen die zij hebben meegemaakt.
- We schreeuwen niet in de groep en praten niet door elkaar.
- Er worden geen kinderen buitengesloten.
- Kinderen hebben het recht om emoties te uiten.
- Kinderen doen elkaar geen pijn. En zeggen sorry als ze iemand pijn hebben gedaan.
- Eerlijk zijn, 'fouten' leren erkennen en herkennen, leren dingen weer goed te maken.

- We leren de kinderen tafelmanieren; het gebruik van bestek, niet spelen met eten, wachten met eten tot iedereen eten heeft. We blijven rustig aan tafel zitten tot iedereen klaar is met eten.
- We delen met elkaar.
- We leren kinderen om aandacht te hebben voor hun omgeving, bijvoorbeeld het opruimen van speelgoed en de natuur door onder andere aandacht voor de seizoenen en het milieu.
- Regels worden uitgelegd; wat is de regel en waarom.
- Beleefd te blijven: mag ik..., dank je wel, alsjeblieft, groeten als de komen en gaan.

Belonen en ongewenst gedrag

Wij complimenteren kinderen bij positief gedrag. Zeker bij die kinderen die het extra moeite of inspanning kost om dit gedrag te laten zien. Dit kan door woorden, een glimlach of een knipoog of een aai over hun hoofd. Belonen is aandacht besteden aan de leuke dingen die het kind doet. Wij geven vaak complimentjes aan de kinderen waardoor het kind zich prettig voelt en het minder vaak negatief gedrag laat zien. Wij maken veel lichamelijk contact zodat het kind zich geliefd en begrepen voelt.

We stellen met name regels op het gebied van veiligheid, hygiëne en sociale omgang. We gaan ervan uit dat kinderen dingen doen om aandacht te krijgen. Dit kunnen leuke en minder leuke dingen zijn. Om negatief gedrag om te buigen tot positief gedrag spreken we kinderen niet alleen vermanend toe bij bepaald negatief gedrag, maar werkt het beter en sneller om ze daarnaast ook te complimenteren met wat ze wel goed doen.

Met elkaar hebben wij de gouden regel afgesproken:

*één keer nee is twee keer ja
nee, je mag niet klimmen op de tafel (1x nee),
maar ik zie dat je graag wilt klimmen (1x ja),
straks als wij buiten zijn mag je klimmen (2x ja)*

Als een kind iets doet wat niet mag, reageren wij daarop door een alternatief voor zijn gedrag te bieden. Veel afwijzingen kunnen een negatieve sfeer veroorzaken, een negatief zelfbeeld geven en de ondernemingsdrang van het kind afremmen. Door op deze manier te reageren geef je een kind vertrouwen om te blijven ontdekken en alternatieve te bedenken. Het accent ligt bij ons op belonen en niet op straffen. Wij benoemen het gedrag dat we willen zien. Bij ongewenst gedrag keuren wij het gedrag af en niet het kind. Wij leggen uit waarom wij het gedrag afkeuren en wat eventueel voor effect het gedrag op de anderen kan hebben.

7. Samenwerking met anderen

Samen opvoeden in het belang van het kind

Vanuit de visie dat wij het tweede opvoedmilieu zijn naast het gezin, streven we naar een goede samenwerking met ouders. Binnen Dikkie Dik komen ouders in contact met de tweede leefwereld van hun kind. In het belang van het kind gaan ouders en pedagogisch medewerkers een samenwerkingsrelatie aan, waarbij het kind centraal staat. Wederzijds begrip is essentieel. We vinden het van groot belang om met ouders een vertrouwensband op te bouwen. Dit zorgt ervoor dat ouders zich thuis voelen, betrokken zijn bij het kinderdagverblijf met als doel een open samenwerking tot stand te brengen in het belang van het kind.

Wij streven ernaar om met de ouders op één lijn te komen over de opvoeding en aanpak van het kind. We zoeken een middenweg tussen de aanpak, gewoontes en de regels thuis en het kinderdagverblijf. We bespreken in ieder geval de aanpak en regels die uiteenlopen en zorgen dat het kind daar geen hinder van krijgt. Uiteraard staan we open voor opvattingen ideeën en suggesties van de beide kanten. We denken met de ouders mee met praktische opvoedingsondersteuning.

We betrekken ouders bij tweede leefwereld van het kind:

- Het kinderdagverblijf is een ontmoetingsplaats voor ouders met andere ouders.
- Wij nodigen ouders graag uit en staan open voor nieuwe ideeën omtrent de activiteiten op het kinderdagverblijf. Zo zijn de bewegingslessen van Aapjeskooi, het ontwerp van de memoborden in de gang initiatieven van ouders.
- Als er een nieuw kind komt, maken we dit aan kinderen en ouders van de groep bekend door een aankondiging op de deur. Hierdoor ervaren het nieuwe kind en de ouders dat ze welkom zijn.
- Tijdens de breng- en haaltijden draaien wij klassieke muziek om de overgang voor ouders en de kinderen sfeervol en rustig te laten verlopen.
- Verjaardagen en afscheidsfeestjes: De ouders van het jarige kind zijn van harte welkom om dit samen met ons te vieren.
- We besteden wisselend aandacht aan de jaarlijks terugkerende feesten. Elk jaar maken we afwisselende keuzes in wat we samen vieren zoals Kerstmis, Sinterklaas, Pasen, de seizoenen, de Nationale Voorleesweek of Sint Maarten. Tijdens de feesten hebben ouders alle gelegenheid om elkaar te ontmoeten. Ieder jaar is er een zomerfeest voor alle kinderen en ouders. Samen met de oudercommissie en het team bedenken wij een thema waar we met de kinderen naar toe werken.
- Minstens eenmaal per jaar organiseren wij in samenwerking met de oudercommissie een ouderavond waarbij er een pedagogisch onderwerp centraal staat. Bijvoorbeeld de pedagogiek bij Dikkie Dik, een dag op het kinderdagverblijf, kind in het verkeer.
- Jaarlijks komt een professionele fotograaf foto's maken van de kinderen. Dit gebeurt op de groep en heeft een rustig karakter. Tevens wordt er een groepsfoto gemaakt en is er de gelegenheid voor broertjes en zusjes om samen op de foto te gaan.

Documentatie

We laten zien wat we doen; door middel van documentatie geven we ouders inzicht in de activiteiten binnen het kinderdagverblijf. Foto's, begeleidende teksten en werkjes vormen als het ware een beeldverhaal van de (leer)ervaringen van de kinderen. Deze documentatie is op de gang op de memoborden te bewonderen. Elke twee maanden ontvangen ouders via de mail een nieuwsbrief waar de documentatie en activiteiten die de kinderen ondernemen met ouders wordt gedeeld.

Contact momenten met ouders

Na de inschrijving en rondleiding vindt de eerste kennismaking plaats tijdens het intakegesprek. Over en weer wisselen we informatie uit, zodat het wennen en het verblijf goed verloopt.

Na ongeveer drie maanden is er een evaluatiegesprek met de ouders en pedagogisch medewerkers om de eerste periode op ons kinderdagverblijf te evalueren. Als het kind gewend is, zijn de meeste contacten met de ouders tijdens overdracht bij het brengen en het ophalen.

Tijdens het brengen van hun kind vertellen de ouders hoe het met het kind gaat en of er bijzonderheden zijn, bijvoorbeeld slapen, eten, verkoudheid, gelogeed bij opa en oma. Bij het ophalen vertelt de pedagogisch medewerker hoe de dag is verlopen, wat het kind heeft gegeten en gedronken, wat het aan activiteiten heeft gedaan en eventuele bijzonderheden en anekdotes.

We proberen altijd een overdracht te geven aan het einde van de dag, maar soms komen veel ouders tegelijkertijd binnen en het kan zijn dat u even moet wachten. Als een ouder tegen sluitingstijd komt, is er weinig tijd voor een uitgebreide overdracht. Uiteraard kunnen wij de volgende dag dan weer wat meer vertellen.

Het overgangsgesprek vindt plaats wanneer het kind doorstroomt naar de peutergroep. Minimaal éénmaal per jaar gaan we in een oudergesprek dieper in over de ontwikkeling van een kind. Dit doen we met behulp van een door de pedagogisch medewerker vooraf ingevuld formulier. Ouders kunnen naar behoefte altijd een oudergesprek extra aanvragen.

Oudercommissie

Kinderdagverblijf Dikkie Dik heeft een betrokken oudercommissie. In de hal hangt een poster met namen van ouders die in de oudercommissie deelnemen. De oudercommissie heeft een adviserende functie over het gevoerde beleid op het kinderdagverblijf zoals voeding, veiligheid en gezondheid en pedagogisch beleid. De oudercommissie informeert de ouders van het kinderdagverblijf over haar werkzaamheden via de nieuwsbrief. Daarnaast heeft de oudercommissie in samenwerking met het team een actie rol bij het organiseren van feesten en ouderavonden. Zij vergaderen ongeveer om de zes weken.

Zorgen om een kind

De pedagogisch medewerkers zien veel kinderen en kennen de kleine verschillen onderling. Het ene kind is snel met alles, de ander doet het wat rustiger aan. Ieder kind heeft zijn eigen tempo en ontwikkelt zich anders. Het komt echter voor dat er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind. Als het vanuit de ouders komt, zijn wij vaak de eerste plek waar ouders komen met vragen omtrent de opvoeding en ontwikkeling van hun kind(eren).

Tijdens de groepsoverleggen met de manager en de pedagogisch medewerkers van één groep, bespreken wij de ontwikkeling van kinderen. Zijn er zorgen, dan delen wij deze met de ouders. Wij staan voor open communicatie en transparantie. Samen met de ouders zoeken we naar de beste aanpak voor het kind. Soms is er extra zorg en overleg nodig en vragen we ouders toestemming om contact op te nemen met het consultatiebureau of het Ouder-Kind-Centrum. We werken samen met het consultatiebureau en kunnen vragen stellen over gedrag, eten of slapen.

Wij werken indien nodig of gewenst samen met;

- Het consultatiebureau
- Het Ouder-Kind-Centrum (OKC)
- Okido voor extra begeleiding bij zorgkinderen
- Veilig Thuis in geval van meldcode
- De basisschool
- Organisaties zoals vermeld staan in de sociale kaart van de meldcode.

Ondersteuning pedagogisch medewerkers

IJsterk Kinderopvang werkt met een pedagogische coach. De coach zorgt voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pm-ers. De coach begeleidt en traint medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden. Verder bieden we medewerkers workshops of andere trajecten aan om hun kennis te verdiepen zoals de training die gericht is op interactie met baby's.

Protocol kindermishandeling en huiselijk geweld

Alle kinderdagverblijven zijn wettelijk verplicht om medewerkers te scholen en een aandachtsfunctionaris aan te stellen. Bij IJsterk is de manager van het kinderdagverblijf de aandachtsfunctionaris. Wij werken met een protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij een vermoeden van kindermishandeling ondernemen wij intern en extern stappen en betrekken wij ouders om dit vermoeden te delen en te bespreken. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid voor de aandachtsfunctionaris om anoniem advies te vragen bij Veilig Thuis. De richtlijnen voor de handelwijze die wij volgen wanneer wij bij een kind een vorm van mishandeling vermoeden of constateren, staan beschreven in het protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, die op elke groep en op kantoor aanwezig is.

Doorgaande lijn met de basisschool

Vanaf januari 2018 werkt IJsterk Kinderdagverblijven met het Uniform Amsterdams Overdrachtsformulier. Dit formulier is ontwikkeld door de gemeente Amsterdam, speciaal voor kinderdagverblijven en voorscholen. De ontwikkelingslijn van het kind wordt gevolgd tijdens de periode op het dagverblijf en uiteindelijk overgedragen naar het basisonderwijs en de buitenschoolse opvang (BSO).

Ook werkt Dikkie Dik samen met de basisscholen in de buurt. Op deze manier wordt gewaarborgd dat de kinderen een makkelijkere doorstroming van het kinderdagverblijf naar de basisschool en/of BSO ondervinden. De kinderen gaan naar verschillende basisscholen in de buurt zoals; De Witte Olifant, Alan Turingschool en de Boekmanschool.

8. Praktische informatie

Aantal groepen

Bij kinderdagverblijf Dikkie Dik werken wij met vijf stamgroepen met vaste pedagogisch medewerkers, die de kinderen begeleiden en verzorgen. In het kader van de bkr voor nul-jarigen kunnen er drie pm-ers op de babygroep Kleine Beer en Kleine Mol staan.

- We hebben drie babygroepen leeftijd van 0 tot (20)-24 maanden:
- Kleine Mol en Kleine Beer hebben 8 kinderen; het kan voorkomen dat er een negende baby aanwezig is; in het kader van de bkr nul-jarigen is er dan een derde pm-er aanwezig.
- In september 2019 start de extra babygroep Kleine Walvis met 8 kinderen.
- En twee peutergroepen in de leeftijd van (20)-24 maanden tot 4 jaar:
- Monkie heeft 16 kinderen en Kikker 14 kinderen

De maximale groepsgrootte en het aantal pedagogisch medewerkers in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang. IJsterk werkt volgens de wet en gebruikt daarvoor de rekentool www.1ratio.nl.

Zo klopt het aantal kinderen in verhouding tot het aantal medewerkers altijd.

De kinderen uit de babygroepen stromen door als ze ongeveer 2 jaar zijn naar een van de peutergroepen.

Samenvoegen van stamgroepen

Kinderdagverblijf Dikkie Dik heeft een uitgebreid activiteitenprogramma en een nauwe samenwerking tussen de groepen waardoor de kinderen bekend zijn met de andere vaste beroepskrachten van de babygroepen en peutergroepen en met de andere kinderen uit de andere stamgroepen.

Aan het begin en aan het eind van de dag voegen wij de twee peutergroepen en de drie babygroepen samen. Het kan voorkomen dat er minder kinderen op de groepen aanwezig zijn. Incidenteel worden de stamgroepen samengevoegd, waarbij altijd één vaste pedagogisch medewerker van beide groepen aanwezig is en waar we uitgaan van een kloppende BKR. De drie babygroepen vormen dan één groep. Hetzelfde geldt voor de peutergroepen. Door de nauwe samenwerking tussen de groepen zijn de kinderen bekend met de pedagogisch medewerkers, de andere kinderen en de ruimte.

Situaties waarin kinderen de stamgroepen verlaten

Hier beschrijven we de situaties waar de kinderen hun stamgroep verlaten en gebruik maken van andere ruimtes of te maken hebben met pedagogisch medewerkers van een andere groep. Hierbij wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Het aantal beroepskrachten blijft dan van kracht, toegepast op het totaal aanwezige kinderen. Kinderen worden in niet meer dan twee ruimtes per week opgevangen.

Dikkie Dik werkt regelmatig met een open-deuren-beleid. De kinderen spelen dan in elkaars babygroep of andere peutergroep. Bij deze situatie is de pedagogisch medewerker van de groep waar het kind speelt verantwoordelijk voor de kinderen. Ook buiten spelen de kinderen van de verschillende groepen met elkaar.

Een aantal activiteiten wordt uitgevoerd met kinderen uit de verschillende groepen, zoals Crea-activiteiten, bewegingslessen, muzieklessen, uitstapjes en theaterbezoek. Soms komt het voor dat een kind de stamgroep verlaat om op de andere peuter- of babygroep te spelen. Bijvoorbeeld om bij een vriendje of broertje of zusje te spelen. Incidenteel komt het voor door bijvoorbeeld ziekte van een medewerker of een andere onvoorziene gebeurtenis. Wanneer het kind de stamgroep verlaat, dan gebeurt dit altijd na overleg en toestemming van de ouders. Ouders ondertekenen hiervoor een formulier.

Stagiaires

We werken graag met stagiaires. Op die manier brengen we onze ervaring en kennis in om toekomstige pedagogisch medewerkers op te leiden.

Een stagiaire handelt volgens de visie en het beleid van IJsterk Kinderdagverblijven. Zij houden zich aan de regels en afspraken van het Kinderdagverblijf. Alle stagiaires zitten in een leerproces en worden boventallig ingezet, dus niet in plaats van de pm-ers. Stagiaires die hun eerste jaar goed hebben afgerond mogen onder bepaalde voorwaarden betaald invallen op de groep. In het kort hebben de stagiaires de volgende taken:

- Doet mee aan taken binnen het kinderdagverblijf, zowel pedagogische, verzorgende als huishoudelijke taken;
- Bedenkt activiteiten en voert opdrachten uit in het kader van de opleiding.
- Stagiaires mogen een aantal taken niet zelfstandig uitvoeren zoals flessen klaar maken, kinderen alleen naar bed brengen, medicijnen geven, alleen naar buiten gaan met een groepje kinderen en/of alleen op de groep zijn met de kinderen.

De stagebegeleider is verantwoordelijk voor het opleiden van de leerling in de beroepspraktijk en levert informatie over de voortgang van het leerproces aan de manager en aan de opleider. Zij voert, conform de richtlijnen van de opleiding, begeleidingsgesprekken, waarbij o.a. de opdrachten van de opleiding worden besproken, als ook het functioneren op de groep. Het volledige beleid staat beschreven in het BPV-plan (Beroeps Praktijk Vorming) en in het beleid taken en verantwoordelijkheden rond stagiaires van IJsterk Kinderdagverblijven.

Extra dag(deel) opvang

Als ouders tijdelijk extra opvang af willen nemen en er voor de gewenste extra opvang (nog) geen plaats is op de vaste stamgroep van het betreffende kind, kan de extra opvang plaatsvinden in één andere groep. Voorwaarde is dat ouders schriftelijke toestemming geven voor de extra opvang op de andere groep en de gemaakte afspraken over de duur van de extra opvang op de andere groep schriftelijk worden vastgelegd. De extra opvang wordt achteraf in rekening gebracht.

Structurele opvang op een andere groep

Als ouders voor langere tijd extra opvang willen, bijvoorbeeld vanwege (tijdelijke) uitbreiding van werk en er is geen plaats in de eigen stamgroep, kan een kind extra opgevangen worden in een andere groep. Ouders geven hiervoor schriftelijk toestemming middels een aanvullende plaatsingsovereenkomst waarin de afspraken zijn vastgelegd over de duur van de extra opvang in de andere groep. Dit wordt in de maand voorafgaand aan de maand waarin de opvang plaatsvindt in rekening gebracht.

Calamiteiten.

Aan het begin en aan het eind van de dag zijn er altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers aanwezig in het kinderdagverblijf. Zo zijn er in geval van calamiteiten altijd minimaal twee volwassenen aanwezig. In geval van calamiteiten wordt altijd de manager ingeschakeld en als zij er niet is, dan wordt ze gewaarschuwd door de medewerkers. Als de manager op vakantie is, werken we met een achterwacht manager.

Buitenschoolse Opvang

In ons pand is ook een buitenschoolse opvang Camelot gevestigd. Deze wordt georganiseerd door een andere organisatie namelijk "Partou".

9. Tot slot en toekomst

Een pedagogisch beleid is continu in beweging. Wij willen net als de kinderen op ontdekking naar nieuwe ideeën en afwisselende activiteiten voor kinderen en ouders; plezier beleven in het werk en dit afwisselend houden.

In 2017 bestond Kinderdagverblijf Dikkie Dik 30 jaar en hebben wij in samenwerking met de oudercommissie een jaarprogramma gemaakt. Wij kijken met het team terug op een gezellig jaar met veel verschillende activiteiten en grote betrokkenheid van alle ouders bij ons kinderdagverblijf. De theatervoorstelling: "Dikkie Dik en de taart", Jet Boeke, schrijfster van de avonturenboeken van Dikkie Dik op bezoek, zijn o.a. extra georganiseerd naast onze eigen gebruikelijke feesten.

In 2018 hebben wij extra aandacht gegeven aan buitenactiviteiten door een moestuintje te creëren en het inhuren van de "Buitenjuf". De kinderen gingen terug naar de basis en maakte gebruik van hun zintuigen door proeven, ruiken en voelen. Vanuit deze ideeën is er contact gezocht met het Sarphatihuis. In de tuin van het Sarphatihuis is een apart afgeschermd moestuin. Beide partijen vinden het leuk om oud en jong meer met elkaar te verbinden en in 2019 een samenwerking aan te gaan.

Ook in de toekomst zullen wij kleur geven aan activiteiten en feesten.

Wij staan open voor veranderingen en zullen in 2019 ons verder verdiepen in ons vak.

Daarnaast werken we er aan om de inrichting van het kinderdagverblijf en de pedagogische visie bij elkaar aan te laten sluiten. Zo zijn in 2016 de documentatie borden op de gangen ontstaan en hebben de babygroepen een metamorfose gehad die de huiselijke sfeer en de visie van Pikler ondersteunen. Eind 2018 is gestart met de peutergroepen op eenzelfde manier in te richten en op te knappen.

In september 2019 starten wij met de derde babygroep.

Dit pedagogisch beleid wordt eenmaal per jaar geëvalueerd met het team en de oudercommissie. Bij eventuele aanpassingen ontvangt de oudercommissie hierover een adviesaanvraag. De ouders ontvangen bij plaatsing het pedagogisch beleid samen met het informatieboekje. Daarin staat praktisch informatie zoals de dagindeling, het wennen, zieke kinderen, et cetera. Heeft u, als ouder, na het lezen van dit pedagogisch beleid nog vragen dan beantwoorden de manager en pedagogisch medewerker(s) deze graag.

Het team wenst de kinderen en ouders een plezierige tijd toe !

10 BIJLAGE:

Drie-uurs regeling

Bij de nieuwe drie-uurs regeling die per 1 januari 2018 is ingegaan, zijn er geen tijdsvakken meer waarbinnen afwijken van de beroepskracht kind ratio (bkr) wel of niet is toegestaan. IJsterk kan deze tijdsvakken voortaan zelf bepalen op die tijdstippen waarop verantwoord kan worden afgeweken van de bkr, op basis van het dagritme op het kinderdagverblijf of van de afzonderlijke groepen. Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de bkr gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de bkr vereiste aantal medewerkers wordt ingezet. De afwijkende uren worden vastgelegd in het pedagogisch beleidsplan.

Deze tijdsvakken worden geëvalueerd en indien, ander breng- en haalgedrag zich voordoet zullen de tijdsvakken worden aangepast.

De manager communiceert actief wanneer de tijdsvakken worden aangepast naar de ouders wanneer afgeweken wordt van de beroepskracht-kind-ratio.

Deze uren voor de afwijkende inzet kunnen op de dagen van de week verschillen, maar zijn wel iedere week hetzelfde.

In het kader van de 11 uur openstelling van de IJsterk Kinderdagverblijven en de nieuwe regelgeving rond de drie-uursregeling, staat hieronder beschreven hoe de diensten van de medewerkers, gekoppeld aan de drie-uurs regeling, worden uitgevoerd.

Voor Dikkie Dik betekent dit dat er een combinatie van diensten is.

De Vroeg Vroeg (VV) dienst is altijd in combinatie met de Late (L) dienst. Daarnaast is er een combinatie Vroeg (V) en Laat Laat (LL). Door deze combinaties van diensten kunnen we het rooster kloppend maken met de drie-uurs regeling.

*	Dienst	werkuren	Afwijkingen vastgelegd	
VV	7.30 – 16.45	8,5	Combi VV en L met afwijkingen in: 8.15-8.45 (afwijking 30 min) en 16.45-17.45 (afwijking 60 min)	Totaal met pauze 2x 45 minuten = 180 minuten
L	8.45 – 18.00	8,5		
LL	9.15 – 18.30	8,5	Combi V en LL met als afwijking; 8.15-9.15 (afwijking 60 minuten) en 17.15-17.45 (afwijking 30 min)	Totaal met pauze 2x 45 minuten = 180 minuten
V	8.00 – 17.15	8,5		

Hier volgt de concrete beschrijving van de invulling van de drie-uurs regeling van kinderdagverblijf Dikkie Dik:

- Om 7.30 uur starten drie pedagogisch medewerkers (pm-er) met de Vroeg-Vroeg dienst, twee pm-er van de babygroep en één pm-er van de peutergroep.
- De kinderen worden opgevangen in de groepen waar de pm-er werkt met de Vroeg-Vroeg dienst en/of gezamenlijk in de centrale babygroep.
- Om 8.00 uur komen de medewerkers met de Vroege dienst.
- Dan gaan alle kinderen en medewerkers naar hun eigen groep.
- Vanaf 18.00 uur zijn er nog twee pedagogisch medewerkers met een Late Late dienst (tot 18.30 uur); één PM-er van de babygroep en één PM-er van de peutergroep.
- De kinderen worden opgevangen in de groepen waar de pm-er werkt met de Laat- Laat dienst en/of gezamenlijk in de (baby)gang.

- Op de deuren van de groepen hangt een overzicht, welke groepen er openen; om 7.30-8.00 uur en welke groepen er sluiten om 18.00-18.30 uur
- Op de foto-borden bij de ingang van elke groep kunnen ouders zien wie welke dienst heeft in die week.

- Alle medewerkers hebben 45 minuten pauze (met uitzondering als er werkoverleg is en/of bij samenvoeging zoals bij de peutergroepen op vrijdag en als er bij de babygroepen Kleine Beer en Kleine Mol een 3de Pmer werkt). De pauze is dan een half uur.
- De teamvergaderingen en/of oudergesprekken worden gehouden na werktijd en/of voor een dienst of na een dienst.
- De werkoverleggen houden we tussen de middag op maandag, dinsdag, donderdag en/of vrijdag. De lengte van de pauze is dan 30 minuten in plaats van 45 minuten en het werkoverleg 30 minuten. Hierdoor wijken we niet af van de 90 minuten.

- De combinatie van diensten zijn per combinatie van babygroepen en peutergroepen, vast verdeeld over de week. De combinatie van diensten is elke week hetzelfde.
- De pauzes en de overleg momenten zijn apart genoemd in de overzichten, bij elkaar is dit altijd een afwijking van 90 minuten per groep.
- Hieronder volgt een schema per groep:

Babygroep Kleine Beer:

dienst	uren	afwijkingen vastgelegd	afwijking
maandag VV 7.30-16.45 L 8.45- 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijking: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
dinsdag V 8.00 - 17.15 LL 9.15 - 18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met afwijking; Ochtend: 8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
woensdag VV 7.30 - 16.45 L 8.45 - 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijking: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min: 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
donderdag VV 7.30-16.45 L 8.45- 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijking: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
vrijdag VV 7.30 - 16.45 L 8.45 -18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten

Mocht het voorkomen dat er een negende (i.p.v. 8) baby op de groep Kleine Beer aanwezig is met een 3de pedagogisch medewerker zal er een extra tussendienst zijn en zijn de pauzes een half uur. De diensten zullen als volgt ingevuld worden:

V 8.00 - 17.15 VT 8.30 - 17.45 LL 9.15 - 18.30	8,75 8,75 8,75	Combi V, VT en LL met afwijking; Ochtend: 8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.30 uur 13.30-14.00 uur 14.00-14.30 uur Middag:17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
VV 7.30 - 16.45 VT 8.30 - 17.45 L 8.45 - 18.00	8,75 8,75 8,75	Combi VV en L met afwijking: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min: 13.00-13.30 uur 13.30-14.00 uur 14.00-14.30 uur Middag:16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten

Werkoverleg van babygroep Kleine Beer vindt afwisselend plaats op maandag, dinsdag, donderdag of vrijdag.

Er is overleg tussen 13.00-13.30 uur: afwijking 30 min.

De pauze is i.p.v. 45 minuten, 30 minuten per pedagogisch medewerker, met een totale afwijking van 60 minuten. De pauze tijden zijn:

13.30 -14.00 uur

14.00 -14.30 uur

Hierdoor wijken we niet af van de 90 minuten.

In de babygroep Kleine Mol

dienst	werk-uren	afwijkingen vastgelegd	afwijking
maandag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
dinsdag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
woensdag V 8.00 – 17.15 LL 9.15 - 18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met als afwijking: Ochtend: 8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze: afwijking 90 min: 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag: 17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
donderdag V 8.00 – 17.15 LL 9.15 - 18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met als afwijking: Ochtend: 8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze: afwijking 90 min: 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag: 17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
vrijdag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten

Mocht het voorkomen dat er een negende (i.p.v. 8) baby op de groep Kleine Mol aanwezig is met een 3de pedagogisch medewerker zal er een extra tussendienst zijn en zijn de pauzes een half uur. De diensten zullen als volgt ingevuld worden:

V 8.00 – 17.15 VT 8.30 – 17.45 LL 9.15 - 18.30	8,75 8,75 8,75	Combi V, VT en LL met afwijking; Ochtend: 8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.30 uur 13.30-14.00 uur 14.00-14.30 uur Middag:17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
VV 7.30 – 16.45 VT 8.30 – 17.45 L 8.45 – 18.00	8,75 8,75 8,75	Combi VV en L met afwijking: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min: 13.00-13.30 uur 13.30-14.00 uur 14.00-14.30 uur Middag:16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten

Werkoverleg van babygroep Kleine Mol vindt afwisselend plaats op maandag, dinsdag, donderdag of vrijdag.

Er is overleg tussen 13.00-13.30 uur: afwijking 30 min.

De pauze is i.p.v. 45 minuten, 30 minuten per pedagogisch medewerker, met een totale afwijking van 60 minuten. De pauze tijden zijn:

13.30 -14.00 uur

14.00 -14.30 uur

Hierdoor kijken we niet af van de 90 minuten.

Inrichting van de nieuwe babygroep Kleine Walvis, die 1 september haar deuren opent.

In de nieuwe babygroep Kleine Walvis

dienst	werk-uren	afwijkingen vastgelegd	afwijking
maandag V 8.00 – 17.15 LL 9.15 - 18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met afwijking: Ochtend: 8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
dinsdag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
woensdag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:16.45-17.45: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
donderdag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen in: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag: 16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
Vrijdag V 8.00 – 17.15 LL 9.15 - 18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met afwijking: Ochtend: 8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze: afwijking 90 min. 13.00-13.45 uur 13.45-14.30 uur Middag:17.15-17.45 uur: afwijking 30 min	Totaal 180 minuten

Werkoverleg van de babygroep Kleine Walvis vindt afwisselend plaats op maandag, dinsdag, donderdag of vrijdag.

Er is overleg tussen 13.00-13.30 uur: afwijking 30 min.

De pauze is i.p.v. 45 minuten, 30 minuten per pedagogisch medewerker, met een totale afwijking van 60 minuten. De pauze tijden zijn:

13.30 -14.00 uur

14.00 -14.30 uur

Hierdoor wijken we niet af van de 90 minuten.

Peutergroep Kikker

Dienst	werk uren	Afwijkingen vastgelegd	afwijking
maandag VV 7.30-16.45 L 8.45-18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijking in: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze afwijking 90 min. 13.30 -14.15 uur 14.15 -15.00 uur Middag: 16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
dinsdag VV 7.30-16.45 L 8.45-18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijking in: Ochtend: 8.15-8.45 uur: afwijking 30 min. Pauze afwijking 90 min. 13.30 -14.15 uur 14.15 -15.00 uur Middag: 16.45-17.45 uur: afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
woensdag V 8.00-17.15 LL 9.15-18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met afwijking in: Ochtend:8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze afwijking 90 min. 13.30 -14.15 uur 14.15 -15.00 uur Middag: 17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
donderdag V 8.00-17.15 LL 9.15-18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met afwijking in: Ochtend:8.15-9.15 uur: afwijking 60 min. Pauze afwijking 90 min. 13.30 -14.15 uur 14.15-15.00 uur Middag: 17.15-17.45 uur: afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
vrijdag VV 7.30-17.00 VT 8.30-17.45 LL 9.00-18.30	9,00 8,75 9,00	De twee peutergroepen zijn samengevoegd Ochtend: 8.15-9.00 uur; afwijking 45 min. Pauze afwijking totaal 90 minuten. 13.30 -14.00 uur: 30 min 14.00 -14.30 uur: 30 min 14.30 -15.00 uur: 30 min Middag: 17.00 – 17.45 uur afwijking 45 min.	Totaal 180 minuten

Werkoverleg van peutergroep Kikker vindt afwisselend plaats op maandag, dinsdag of donderdag.

Er is overleg tussen 13.30-14.00 uur: afwijking 30 min.

De pauze is i.p.v. 45 minuten, 30 minuten per pedagogisch medewerker, met een totale afwijking van 60 minuten. De pauze tijden zijn:

14.00 -14.30 uur

14.30 -15.00 uur

Hierdoor wijken we niet af van de 90 minuten.

Peutergroep Monkie

dienst	werk-uren	afwijkingen vastgelegd	afwijking
maandag V 8.00 – 17.15 LL 9.15 - 18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met als afwijking; Ochtend: 8.15-9.15 afwijking 60 minuten. Pauze afwijking 90 min. 13.30 -14.15 uur 14.15 -15.00 uur Middag: 17.15-17.45 afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
dinsdag V 8.00 – 17.15 LL 9.15 - 18.30	8,5 8,5	Combi V en LL met als afwijking; Ochtend: 8.15-9.15 afwijking 60 minuten. Pauze afwijking 90 minuten. 13.30 -14.15 uur 14.15 -15.00 uur Middag: 17.15-17.45 afwijking 30 min.	Totaal 180 minuten
woensdag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen in: Ochtend: 8.15-8.45 afwijking 30 min. Pauze afwijking 90 minuten. 13.30 -14.15 uur 14.15 -15.00 uur Middag: 16.45-17.45 afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
donderdag VV 7.30 – 16.45 L 8.45 – 18.00	8,5 8,5	Combi VV en L met afwijkingen in: Ochtend: 8.15-8.45 afwijking 30 min. Pauze afwijking 90 minuten. 13.30 -14.15 uur 14.15 -15.00 uur Middag: 16.45-17.45 afwijking 60 min.	Totaal 180 minuten
vrijdag VV 7.30 – 17.00 VT 8.30 – 17.45 LL 9.00 – 18.30	9,00 8,75 9,00	De twee peutergroepen zijn samengevoegd Ochtend: 8.15-9.00 uur; afwijking 45 min. Pauze afwijking 90 minuten. 13.30 -14.00 uur: 30 min 14.00 -14.30 uur: 30 min 14.30 -15.00 uur: 30 min Middag: 17.00 – 17.45 uur afwijking 45 min.	Totaal 180 minuten

Werkoverleg van peutergroep Monkie vindt afwisselend plaats op maandag, dinsdag of donderdag.

Er is overleg tussen 13.30-14.00 uur: afwijking 30 min.

De pauze is i.p.v. 45 minuten, 30 minuten per pedagogisch medewerker, met een totale afwijking van 60 minuten. De pauze tijden zijn:

14.00 -14.30 uur

14.30 -15.00 uur

Hierdoor wijken we niet af van de 90 minuten.